

SAMOBORSKI LIST

God. XXIX

U Samoboru, 15 siječnja 1932

Broj 2

„Samoborski List izlazi svakog 1. i 15. u mjesecu — PRETPLATA na cijelu godinu iznosi 20 D. — Inozemstvo 40 D

Uprava i uredništvo nalazi se
LIVADIĆEVA ULICA br. 2.
(tiskara B. Šek.)

OGLASE prima uprava prema cjeniku. Za oglase, koji se više puta uvrćuju, daje se znatan popust. Rukopisi se ne vraćaju.

Hrvatsko kulturno društvo „Napredak“.

Godine 1928 u prosincu posjetili su nas iz Zagreba i Sarajeva gđe. i gg.: Šešelj, dr. Aurel Sertić, Vera Sertić, Ljubica Hečimović, Anka Dinagi, Zvonko Draganović sa suprugom, dr. Frano Rešetarić, Vlado Buzona i Sofija Butković.

Njihovim posjetom udaren je temelj osnutku Hrvatskog kulturnog društva „NAPREDAK“, kojemu je svrha kulturno jačanje naroda, a postizava ju: a) pružanjem materijalne i moralne pomoći valjanim i čestitim učenicima stručnih, srednjih i visokih škola, kao i naučnicima, koje će društvo dalje obrazovati, odnosno smjestiti u zanat ili trgovinu; b) poticanjem školske mladeži kao i naučnika na rad, štednju i organizaciju, te pomaganjem i promicanjem njihovog dobrog odgoja; c) podupiranjem hrvatskih prosvjetnih ustanova; d) podizanjem i uzdržavanjem dječjih i naučnih domova u mjestima gdje postoje srednje škole; e) širenjem prosvjete u narodu otvaranjem tečajeva za nepismene, osnivanjem knjižnica, zatim širenjem i izdavanjem poučnih knjiga i listova, popularnih predavanja i t. d.; f) podizanjem ferijalnih skloništa za dake i osnivanjem Napredkovih zabavišta za djecu i g) podupiranjem nastojanja oko podizanja Napredkovih narodnih domova u pojedinim mjestima.

Kako iz prednjega vidimo, „Napredak“ je jedino društvo te vrste u

državi, koje jednako podupire i diže svijest naše vlastite djece bilo da su daci, bilo naučnici i stara se za njih, da postanu valjani, napredni i vrijedni članovi ljudskog društva.

Društvo „Napredak“ niklo je prije 20 godina u Mostaru, a poticaj tome bila je činjenica, da su u Bosni i Hercegovini našli zaposlenja skoro isključivo strani obrtnici i činovnici, dok su Hrvati morali biti zadovoljni i sa podređenim mjestima s razloga, što su po svoj prilici bili kvalificirani kao slabiji ili lošiji materijal.

Baš u tom smjeru, da toga ne bude, učinio je „Napredak“ već vrlo mnogo i školovao je dake i naučnike i u inozemstvu tako, da već danas imademo dosta naših ljudi na uglednim položajima, a koji su uživali potporu „Napredka“.

Poslije rata nastala je sama po sebi potreba, da „Napredak“ proširi svoje djelovanje i izvan područja Bosne i Hercegovine na sve krajeve, gdje žive Hrvati.

Glavnoj podružnici „Napredka“ u Zagrebu i Splitu imade se zahvaliti, da je u našim krajevima osnovan već zamjerno veliki broj podružnica i povjereništva „Napredka“ i tako se je isti razvio u golemo granato stablo.

U Bosni i Hercegovini je „Napredak“ tako omiljeno društvo, da tamo nema valjalog Hrvata, koji se kod svečanih zgoda (vjenčanja, krštenja, zaruka i slično) nebi sjetio „Napredka“. Svakome je u njegovom osjećaju da za „Napredak“ mora biti! Slično

je i sa Hrvatskim Radišom, te se iz dnevnih novina vidi, koliko se radi za ta dva društva.

U Zagrebu su Napredkove priredbe prvenstvene, a i Beograd ne zaostaje. Svuda se svom poštivnošću radi za to društvo i ako u najviše mjesta imade i previše društava za džepove pojedinaca i najsiromašniji i najotmeniji rado su članovi „Napredka“, a u Bosni imade „Napredak“ i veliku i izdašnu pomoć od svećenstva.

A šta smo učinili mi u Samoboru za „Napredak“? Tek što smo osnovali podružnicu i sabrali 100 članova, odmah ih je mnogo vratilo svoje namire raznim primjedbama, da neznaju zašto plaćaju, da ima dosta društava u Samoboru, da će kasnije platiti i t. d. A kad je „Napredak“ dijelom potpore stiglo je mnogo molbi i svi su znali, koju svrhu ima to društvo.

Na našu je sramotu, da je „Napredak“ već prve godine u Samoboru dijelom znatnu potporu nekolicini učenika, a čini to još i danas, dok je broj naših članova pao ispod polovice a pojedini su članovi odbora potpuno zatajili, zahvalivši se na časti raznim ispričama.

Ni mala članarina za „Napredak“ koja mjesečno iznaša 3-- i 7-- dinara, nije djelovala, da se taj mali obol doprinese za dobru budućnost naše vlastite djece.

Dne 17 o. mj. održat će ovdašnja podružnica svoju glavnu skupštinu, kojoj će prisustvovati brojni delegati iz Zagreba.

Veliki Czehovszki Szeyem

vu nasemu plemenitemu oppidumu letta 1932 meszeca presimcza (siječnja) dana 24 obdersaval sze bude.

Tu bu robe szake fele, koteru szu zdelali nayprestimanejsi szamoborszki mestri.

Prichetek bu ob 8 vuri svechera pri nasi pitomni „Lavici“.

Potrebno je, da skinemo našu sramotu s nas, pa stoga pozivam sveukupno građanstvo Samobora na sređenje prilika našeg „Napredka“. Neka se upiše u to društvo tko još nije upisan. Neka se sastanu sve cij. gde i gdje, pa neka se osnuje i jedan gospojinski odbor „Napredka“, kao što ih ima u mnogim mjestima.

Bilo bi doista lijepo, da se pre-nemo iz mrtvila, pa da se istaknemo i poslužimo kao primjer drugima. Neka i stari članovi nastoje, da svoje zaostatke u članarini što prije namire.

Pošto ovdašnji odbor „Napredka“ u cijelosti ne funkcionira, to se pristupnice za upis u članstvo mogu dobiti, a zaostatke uplatiti kod zamjenika društvenog tajnika g. Franje Šefčeka, šefa ovdašnje željezničke stanice.

—3—

Kako da se riješi današnja teška vinska kriza?

Poznati vinogradarski stručnjak g. Stjepan Koydl iz Slav. Požege iznosi nekoliko interesantnih prijedloga, kako bi se riješila današnja vinska kriza. Donosimo ukratko te prijedloge, da bi se i naš vinorodni kraj koji i te kako osjeća tu krizu upoznao s njima.

Gosp. Koydl predlaže:

da se daljnja sadnja vinograda ograniči isključivo na izrazito vinogradarske krajeve i položaje;

da se svi vinogradi koji leže na nepodesnim položajima i krajevima i na zemljištu prikladnu za drugu kulturu (žitarice, voćarstvo i dr.) iskrče;

da se sve »direktore« oporezuje sa barem 1 Din po čokotu, a brojenje pritom oporezovanju da se povjeri finansijskim kontrolama, a ne da to izvršuju sami vlasnici;

da se svaka trošarina na vino ukine, jer su postojeće daće na vino veće, nego što iznosi — cijena vina;

da se organizuje izmjena vina za pšenicu t. j. krajevi koji su bogati žitaricama, da daju onim vinorodnim krajevima koji žita nemaju, žito za vino;

da se vojnicima daje dnevno stanovita količina plemenitog vina za okrijepu i zdravlje;

da se u bolnicama smatra vino lijekom; da vino a ne rakija postanu našim nacionalnim pićem, u koju bi svitku trebalo upriličivati god. vinske svečanosti u svrhu propagande za trošenje linog domaćeg vina i groždja;

da se vinogradske, i ostale radnike, plaća dijelom vinom, a dijelom gotovim novcem;

da se u svim točionima vina provodi stalna i stroga kontrola, kako bi se točila samo prvoklasna i zdrava vina;

da se od groždja priredjuje marmelada i druga jela, te pića bez alkohola i da se podižu lječilišta groždjem;

da se onemoguć uvoz stranih vina i groždja u našu državu;

da se u svim našim poslanstvima konzulatima i t. d. u inozemstvu troše naša prvoklasna vina, pjenušac i stolno groždje isto tako i u vagon-restaurantima, dok putuju našom državom;

da se u inozemstvu podržavaju stalno točione i prodavaone naših vina i groždja;

da svi točionci vina izvrše podrumarske tečajevе, kako bi uz mogli baratati vinom — legariti;

da se nemilosrdno za'vore sve špelunke koje diskreditiraju vino;

da svaki trošilac vina hojkolira one točione vina, koje ne toče besprikorno lina, pitka i potpuno zdrava vina, da se ih na taj način prisili da se toče samo najbolja vina; da se božićne, uskršne i druge darove izvršuje u obliku vina i groždja;

da se vinski kom ne peče za rakiju, već naprotiv vino. Vinski kom se može drugačije iskorišćavati. Od vina se dobiva lina vinska rakija (vinovica) i

da se vinogradari svuda udruže, jer će kao zadrugari lakše prebroditi svaku krizu.

Glavna skupština Obrtno-radn. društva „Napredak“

Na Tri Kralja, dne 6 o. mj. održana je u društvenom domu 45 redovita glavna skupština Obrtno-radničkog društva „Napredak“. U 3 sata započela je skupština koju je otvorio predsjednik g. Slavko Šek pozdravivši prisutne začasne članove gg. Šimca Filipa i Šošarića Milana kao i ostalo članstvo koje je u velikom broju bilo prisutno. Predsjednik je u svom govoru spomenuo, da je prošla godina u društvenom poslovanju bila nešto lošija od predjašnjih i to radi toga što su usljed većeg oboljenja članova izdaci iz društvene blagajne bili osjetljivo veći. Za izdatke nije dostojala sama članarina i prihod od pogrebnih kola, nego se moralo poseći i za pričuvom.

Tajnik g. Franjo Kuhar ml. pročitao je zapisnik prošle skupštine koji se primio u cijelosti. Iza toga dao je izvještaj o radu društva u prošloj godini. Društvo sada broji 91 izvršujuć član i 101 utemeljitelja. Sudjelovalo je kod svih narodnih i crkvenih svečanosti i kod pogreba svojih pokojnih članova.

Blagajnik g. Ivan Kirin izvjestio je o stanju blagajne. Ukupno su bili izdaci 18.141 Din. Od toga izdano je za lijekove bolesnih članova 5823 Din (za 4123 Din više nego god 1930), a za društvenoga liječnika 4650 Din (za 3980 Din više nego 1930). Primici su se sastojali od članarine, društvenih priredaba i od pogrebnih kola. Sadašnja je društvena gotovina Din 7338. S obzirom na velike izdatke, a male primitke, predložio je blagajnik, da se članarina povisi na din 2 tjedno i da se zabava na Petrovo i Pavlovo priredi uz doprinose članstva, a ne iz društvene blagajne. Prvi prijedlog o povišenju članarine skupština nije prihvatila.

U ime revizionalnoga odbora, dao je izvještaj g. Miško Noršić. Potom je starom odboru dana odriješnica pa se prešlo na izbor novoga odbora te su izabrani: za predsjednika S. Šek, potpredsjednika M. Hodnik, tajnika Fr. Kuhar ml., za blagajnika Iv. Kirin, odbornicima B. Ščan Janko, Mažić Janko, Kuhar Fr. st., Medved Fr., Fresl Drago, Zlodi Franjo, Šaban Petar i Bišćan Ivan. Za zastavnika je izabran Mažić Ivan a za zamjenika Tunjko Mijo. Revizori Noršić Mijo i Juratović Franjo.

Kako drugih naročitih prijedloga nije bilo to je skupština poklicima: živio predsjednik i završena. — 16 —

Osvrt na opć. proračun

Na naš članak pod gornjim naslovom koji je izašao u prošlom broju primili smo kod trg. poglavarstva informacije, na temelju kojih dopunjavamo i ispravljamo neke naše navode. Proračunski odbor u nastojanju, da smanji ovogodišnji namet snizio je pojedine

stavke rashoda tako da je cio rashod predviđen sa 1,059,919 Din. dok je prošle godine iznosio 1,149,384 Din. Primici pak od 811,265 Din 73 pare sniženi su na 724,886 Din. Prema tome je i postotak nameta od 120% za prošlu godinu snižen za 20% te on iznosi 100%. Nekim manjim naknadnim korekturama proračuna (i.a. činovničkim dodacima) po svoj će se prilici ovaj postotak nameta još sniziti.

Nova stavka »Razvitak turizma« bila je potrebna da se uvrsti, jer je naše mjesto u-pravo predestinirano za turizam.

Glede našega pasusa koji govori o munjari informacije kažu, da munjara prema računskim knjigama ne samo što pokriva sve svoje režijske troškove u iznosu od 67000 Din, već ona oplaćuje još uvijek stare dugove iz g. 1928 za utrošeni pogonski materijal. Uza sve to opć. elektr. centrala je u g. 1931 doprinijela općini za pokriće anuiteta 175000 Din.

Glede priključka industrijskih poduzeća općina je učinila ono isto što i grad Varaždin i Koprivnica i što joj je preporučio njezin stručnjak, a u koliko postoje izmjene, da su one samo u korist općine. Prema informacijama ima izgleda, da će već buduće godine elektr. centrala sama moći podmiriti anuitete, koje neće više onda tangirati opć. namet.

Domaće vijesti.

Odlikovanje.

Ukazom Njeg. Vel. Kralja odlikovan je naš načelnik i posjednik g. Pavao Cesar ordenom Jugoslavenske krune V stepena. — Čestitamo.

Novi banski vijećnik.

Kako je dosadašnji banski vijećnik našega sreza g. dr. Djuro Leuščić izabran narodnim poslanikom podnio je ostavku kao banski vijećnik. Njegova je ostavka uvažena i za banskoga vijećnika postavljen je Mijo pl. Bašić, seljak iz Podgradja, općine Sv. Martin. Novopostavljeni banski vijećnik učestvuje ovih dana na zasjedanju banskoga vijeća koje je započelo sa radom dne 11 o. mj.

Unapredjenje.

Ing. arh. g. Stanko Bučar unapredjen je u čin rez. inženjer-potporučnika mornarice.

Zaručeni.

Na Stelanje zaručila se je gdjica Zarković Justa sa gosp. Kolman Franjom, stolarskim pomoćnikom. — Čestitamo.

Za zvona crkve 66 oo. Franjevača.

Darovali su: Domin Ljudevit iz Francuske 100 Din; gdja Emilija Domin 100 Din te gdja Šimec Ana 100 Din umjesto vijenca na odar pok. Terezije Šošarić.

Zabava Obrtno-radničkog društva „Napredak“

priredjuje u nedjelju 17 o. mj. svoju zabavu sa plesom i lakom sreće, na kojoj će svirati naša domaća glazba. Za izbor gospodja dijeliti će se kotiljoni. Kako saznajemo vlada za ovaj ples veliki interes među građanstvom tim više, što je čisti prihod namijenjen za potporu bolesnih članova. — Ulaznica po osobi Din 8. — Imena darovatelja donjet ćemo u idućem broju.

† Lična Nada

Nakon duge i teške bolesti preminula je, dne 8 o. mj. gdjica Nada, kćerka gosp. Dane Ličina. Pogreba, koji je bio, dne 10 o. mj. prisustvovalo je naše brojno građanstvo i naša glazba. Laka joj zemlja!

Р Љ А Т П О
Ћ А Р А Р Е
Р У К А В И Ц Е
Ћ И Р К Е
З А С Т О Р И
С В И Љ А
Т К А П И Н Е
К Р А Т К А Р О Б А
С А М Т И

VELIKI IZBÖR

JEFTINE CIJENE

LIPAK

ZAGREB, Radićeva ulica 10.
Duga ulica 10.
Podružnica: Ilica 73.

Kupujte samo domaće proizvode
najbolje su Croatia baterije i reflektor si-
jalice, dobije se ovdje kod urara Ivana
Sudnika, Samobor.

Mogućnost zarade

Svaka kućanica sa pletaćom mašinom u
kući može zaraditi mjesečno 1500 Din jer dajemo
predivo a preuzimamo pletenu robu i isplaćujemo
rad svake subote.

Svakog dana može se vidjeti mašina i način
učenja kod g. Oreškovića, Livadićeva ulica br. 8.

Prodaju se zemljišta

gradilišta, kuće i vile u Samoboru
i okolici. — Poblize upute daje od-
vjetnik Vladimir Presečki u Samoboru.

Objava

Čast mi je saopćiti cijenjenim građanstvu
da sam do sada vodeću radnju

MODNI SALON

gdje Anke Kržić preuzela.

Preporučujem se najtoplije cijen. gospo-
djama i gospođicama za narudžbe izradju-
jem mantle, kostime, haljine itd. sve po naj-
novijim žurnalima i najnovijem kroju, uz ga-
ranciju za dobro pristajanje, i uz vrlo umje-
rene cijene.

Sa odličnim štovanjem

Bera Matasović

modni salon

Perkovčeva ulica 80

Gostionica Franjo Tkalčić

(prije Ivan Budi)

toči najbolja samoborska i plješi-
vička vina, te zagrebačko pivo.

Dobra domaća kuhinja

Dnevno svježi zajutak

Primaju se abonenti

Hladna jela i pivo hladjeno sa

Frididerom.

Preporuča se

Franjo Tkalčić

gostioničar

Javna zahvala

Svim rođacima, prijateljima i znan-
cima, koji su milu nam i nezaboravnu
kćerku ses'ru i šogoricu

NADU

do preranog joj groba sprovedi, cvijećem
i vijencima odar okitili, a nama svoje
saučešće izrazili budi ovime naša naj-
toplija hvala.

U Samoboru 13 siječnja 1932

Dane Ličina

otac

Vera Tržec rođ. Ličina

sestra

Gradjevni materijal

i to: cementni crijep, blokovi za gradnju kuća,
staja, šupa, cementne cijevi sa ograncima i za-
vojima, daske, grede, cementa itd. za gradnje

najteftinije kod

„Samoberke“ d. d. Samober

(preko puta kolodvora)